

NYSÅGAT

Nr 1 • 2016

Sverige och Norges ledande tidning om småskalig träförädling

24 SIDOR
TRÄGLÄDJE

TIPS!

**BYGG MED TRÄ
I TRÄDGÅRDEN**

**STORSÅGNING
BEVARAR KULTURARV**

KATARINA LEVIN
*Sågverkschef med
småskaliga drömmar*

LOGOSOL

Ulriksdal

**HÄRLIGT SÅGPROJEKT
I SLOTTSTRÄDGÅRDEN**

TÄVLING!
VINN BARNBOKEN
**OM GUNNAR,
GILLIS OCH
SOLOSÅGEN**

3. NY PRODUKTLINJE!

Smart Line - verktygen du behöver på vedbacken.

4-5. RAPPNE SÅGAR PÅ ULRIKSDAL

Vi hälsar på hos Bosse Rappne som lånat ett sågverk av TV-kollegan Björn Christiernsson

6-7. ÖPPET HUS I OXFORD

Lyckad start för Logosols nya öppnade kontor i England

8-9. BYGGTIPS I TRÄDGÅRDEN

Härlig inspiration i samarbete med Trädgård Norr.

10-11. SAGAN OM SOLOSÅGEN

Det var en gång en Solosåg...

MITTUPPSLAGET

12-13. SÅGVERKSCHEF PÅ BESÖK

Katarina Levin och Bengt-Olov Byström om delat träintresse.

14. SOLKLAR INSPIRATION

Absolicons solfångare har utvecklats med Solosågen som inspiration.

15. MÄSSPROGRAM 2016

Träffa Logosol på mäss!

16-17. STJÄRNTORPS SLOTT

Slottsruinen får skydd under nysågat tak.

18-19. EN LYCKAD LEVERANS

Hans Goine hämtade sitt första sågverk.

20-21. PÅ TIMRINGSKURS I NORGE

Jan Anders lär ut timringskonsten.

22. SMÅSÅGAT

Smarta prylar och inspirerande projekt.

23.

Serien om älgen Hälge och livet i storskogen kring byn Avliden.

SISTA SIDAN

Årets kurser

LEDARE

Träglädje är mer rätt än någonsin!

Årets kök från IKEA är tillverkat i alm. Designen framhäver träets utseende och struktur och gömmer det inte under lager av färg. Det är tydligt att den starkt växande trätrenden, efter många år av målade ytor, är tillbaka.

Ett besök på Formexmässan tidigare i år talade samma språk. Grova bänkskivor i naturligt marmorat trä, ruffa bord och hela väggar täckta med liggande panel. Överallt fanns exempel på möbler och inredning i trä, gärna handgjort och tillsammans med andra obehandlade material som betong, sten eller olika metaller.

Trätrenden har vi Logosolare känt till länge. Nu gläds jag över att fler och fler upptäcker vilket fantastiskt material trä är. Under den skrovliga barken gömmer sig en skatt. Jag sågade nyligen upp en imponerande almstock som var över en meter grov. När jag lyfte undan den första baken var det nästan som magi, som ett konstverk. Ett snitt i en stock och jag ser nästan den där bänkskivan på Formexmässan framför mig!

Att arbeta i trä är naturligtvis inte en tillfällig trend utan något som alltid har funnits. Ett träd som du själv sågat upp till plank och brädor kan bli något bestående med en historia som du kan berätta och vara stolt över. Du kan anpassa materialet och skapa något unikt med hög kvalitet, oavsett om det är en skärbräda eller ett timmerhus.

I det här nummer av Nysågat får du läsa om många spännande byggprojekt. Bland annat hälsar vi på Bo Rappne, känd från TV, som skapar en otrolig miljö i Ulriksdals slottsträdgård. En nedblåst gren från en ek blir en bänk. Han har behållit vankanten och bara gjort en enkel ytbe-

handling för att behålla den naturliga träkänslan. Helt rätt enligt både trätrenden och den uråldriga traditionen att ta vara på det man har.

Nu drar äntligen byggsäsongen igång och det är dags för oss alla att planera vårens byggprojekt. Jag hoppas att fler kommer följa trenden och börja såga sitt eget virke i vår. Med ett eget sågverk kan du skapa något unikt och fantastiskt som ingen annan har.

På Logosol välkomnar vi den heta trätrenden och hoppas att ännu fler ska upptäcka glädjen i att såga och hyvla sitt eget byggmaterial.

Bengt-Olov Byström

Bengt-Olov Byström

Butik för skog och snickeri

Välkommen in till Logosols egen butik på huvudkontoret i Härnösand.

I butiken kan du se och känna på våra maskiner. Vi är även återförsäljare till Stihls sortiment. Slå en signal innan om du vill ha en demonstration. Vi bjuder gärna på en kopp kaffe!

LOGOSOLBUTIKEN

Adress: Fiskaregatan 2, Härnösand

Öppettider: Vardagar 08.00-16.00

Utbud: Logosol och Stihl

Demonstrationer: I butiken finns ett showroom med huvudprodukter. Vid önskemål visar vi maskiner i arbete i såghuset och snickeriet. Kontakta oss innan så att vi kan ta hand om dig på bästa sätt.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt att återge artiklar om du anger källan. Kontakta Logosol för bilder.

Ansvarig utgivare

Bengt-Olov Byström

Redaktion

Sara Boström, Lars Wahlström, Bengt-Olov Byström, Mattias Byström, Katarina Byström, Anna Olsgrén, Ted Sundin, Robert Berglund och Richard Nobel.

Skribenter

Sara Boström, Mats Wigardt.

Fotografer

Lars Wahlström, Frida Sjögren

Annonser

Katarina Byström, 0611-182 85

Tryck

Mittmedia Print, mars 2016

Nysågat finns även på Internet, med uppdaterade nyheter och filmer hela året: www.nysågat.se

LOGOSOL

Bäst på småskalig träförädling

Smart produktlinje

Logosol satsar på en kollektion anpassad för butiksförsäljning. Sex produkter ingår i Smart-Line serien som lanseras för återförsäljare över hela världen.

– Satsningen är viktig för att bredda vårt sortiment och nå nya kunder på nya marknader, säger Logosols vd Malte Frisk

Under 2015 tog Logosol över det svenska företaget Agma som specialiserat sig på ergonomiska och praktiska verktyg för vedhantering. I sortimentet fanns två patenterade huvudprodukter, vedklyven Smart-Splitter och sågbocken Smart-Holder.

– Vi investerade i Agma redan för 10 år sedan och har varit med på hela resan. Därför känns det extra bra att kunna erbjuda produkterna på en ännu större marknad och samtidigt lansera en ny produktlinje

Nu nylanseras produkterna i en kollektion som riktar sig till butiker.

– Vi har tagit fram en produktlinje som passar för butiksförsäljning. I USA har vi inlett ett samarbete med en ny distributör med över 600 butiker, säger Malte Frisk.

I Smart-Line serien ingår produkter för träd-fällning, stockhantering och vedhantering.

– Logosol har idag ett globalt försäljningsnät och vi ser stora möjligheter med att ta upp beprövade svenska innovationer som är etablerade.

Produkterna kommer även att kunna handlas i Logosols webbutiker. Den nya färgsättningen finns tillgänglig efter sommaren.

• *Mattias Byström, delägare av Logosol, visar produkter ur Smart-Line serien.*

SMART-PUSHER

Fällriktare, ser till att trädet faller i den planerade riktningen.

SMART-HOLDER

Sågbock, håller fast stocken med hävskraft när du kapar.

SMART-TURNER

Stockvändare, perfekt när stocken ska rullas eller vändas.

SMART-SPLITTER

Vedklyv, för säker och effektiv klyvning av ved.

SMART-SAPPIE

Mantis Arm, haka fast och vrid stockar med större kraft.

BIG MILL TIMMERJIGG

Minisågverk, förvandlar din motorsåg till ett komplett minisågverk.

HOW TO-FILMER

Snabbguide till bandsågen

Nu finns korta inspirationsfilmer som ger praktiska råd om hur du arbetar med din maskin och sågar din första bräda.

– Videoklippen blir ett komplement till de längre produktfilmerna, säger marknadschef Katarina Byström.

Först ut är bandsågverket LM29 och det kommer att bli fler produkter framöver. De nya How to-filmerna hittar du under Logosol TV på www.logosol.se.

• Säljchef Andreas Alvåg visar hur enkelt det är att spänna fast en stock och göra klart för ett första snitt på bandsågverket LM29.

Se filmintervju
med Bosse Rappne
www.nysagat.se

• Robert Mosson och Bosse Rappne sågar plank som ska användas i slottsträdgården.

• Trädgårdsmästare Bosse Rappne lånade Logosol-sågverket Farmer's Sawmill av TV-kollegan Björn Christiernsson. Det första sågprojektet blev en träbänk som pryder visningsträdgården Solgropen på Ulriksdals slottsträdgård. Virket kom från en gren som fallit ned från en rejäl lind.

Sågprojekt i slottsträdgården

Bosse Rappne är snickare i grunden och självlärd trädgårdsmästare. Han växte upp på Ulriksdal i Solna där föräldrarna drev slottsträdgården.
– Träden här i parken är heliga för mig. Här finns ekar som är över 500 år gamla, säger Bosse Rappne som tog över föräldrarnas livsarv 1985.

– I början drev jag en handelsträdgård, men under 90-talets lågkonjunktur fick jag tänka om. Jag insåg att jag inte skulle överleva inom trädgårdsbranchen och bestämde mig för att jag jobbade i upplevelseindustrin, med trädgård som verktyg. Då faller det sig naturligt att hela tiden stärka utflyktsmålet och ge besökarna en orsak att komma tillbaka, säger Bosse Rappne.

ETT STARKT VARUMÄRKE

Idag är Ulriksdals slottsträdgård ett starkt varumärke och ett uppskattat besöksmål. Den ursprungliga verksamheten har kompletterats med bland

annat café, butik, konferenser och kurserverksamhet inom trädgårdsdesign.

– Man kan säga att vi är en gammaldags handelsträdgård fast i lite uppblåst format. Och det är väl det som är lite grejen med Ulriksdal, att vi gör allting själva. Vi bygger och vi bakar och vi odlar allt från grunden, säger Bosse Rappne.

NATURLIGT MATERIAL

Under åren har han medverkat i en rad TV-program. Som trädgårdsdesigner utgår han gärna från de färger och former som redan finns på plats. Naturligt material får gärna leva kvar, det gäller i synnerhet trä och då blir träförädling ett viktigt verktyg för att motivera förändringar.

– Det sitter ofta hårt i hjärtat för husägaren att fälla ett träd som växt ur sin plats, men kan man göra om det här trädet till en bänk eller en trädgårdsgång så får ju trädet leva kvar i trädgården och det ökar stoltheten över det egna paradiset, säger Bosse Rappne.

I slottsträdgården fälls inga träd för att de blivit för stora, men det händer ibland att det faller ned rätt kraftiga grenar som mer liknar stockar.

– Det är ju gratis byggmaterial som blir hur fint

som helst när man använder det i trädgården. Jag brukar cykla runt och kolla när det blåst lite extra. Det är härligt, säger Bosse Rappne, som lånat Logosol-sågverket Farmer's Sawmill från TV-kollegan Björn Christiernsson för att kunna såga fram egna plank och brädor.

Det första sågprojektet i slottsträdgården blev en bänk i visningsträdgården Solgropen. Virket kom från en gren som fallit ned från en rejäl lind.

– Vi har behållit vankanten och bara gjort en enkel ytbehandling för att behålla den naturliga träkänslan, berättar Bosse Rappne.

TRÄDGÅRDSGÅNGAR I EK

Farmer's Sawmill kommer att få fler uppdrag i slottsträdgården framöver. Ekgrenar ska sågas upp till trädgårdsgångar och i verksamheten behövs det alltid virke till nybygge och renoveringar.

– Det här sågverket är hur bra som helst, jag förstod direkt hur allt fungerade och vi kunde snabbt komma igång, berättar Robert Mosson som arbetar som tekniker på Ulriksdals slottsträdgård.

TIPS! Besök Ulriksdals slottsträdgård på webben: www.rappne.nu

• På Ulriksdal odlas en halv miljon krukväxter varje år. Utanför växthusen finns frilansodlingar och grönsaker för självplock.

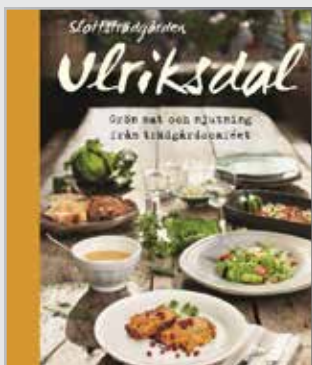
• Trädgårdsbutiken erbjuder ett stort utbud inom plantering, inredning och design.

Gröna recept från Ulriksdal

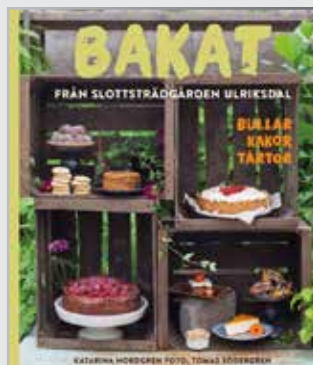
Varje vardag står en överdådig vegetarisk buffé uppdukad i Ulriksdals trädgårdscafé och på helgerna förvandlas restaurangen till ett café med hembakta kakor. Hitta recepten i böckerna om Ulriksdal som även innehåller trädgårdstips och mängder av härliga bilder.

FAKTA • RECEPTBÖCKER

ULRIKSDAL: GRÖN MAT OCH NJUTNING FRÅN TRÄDGÅRDSCAFÉET

Katarina Nordgren, Tomas Södergren
Goda soppor, sallader och varmrätter, skapade av Trädgårdscaféets kokar. Allt lagat av säsongens råvaror och med influenser från hela världen.

BAKAT FRÅN SLOTTSTRÄDGÅRDEN ULRIKSDAL

Katarina Nordgren, Tomas Södergren
Gänget på Ulriksdal dukar upp en stor fikabuffé av hembakta kakor, tårter och andra godsaker. Äntligen kan alla njuta av caféets kaffebröd hemma!

• Visningsträdgården Solgropen utgår ifrån en garageinfart till en 40-talsvilla, där den moderna familjen inrett garaget till ett rum och ingen bil längre står parkerad utanför. "Vi ville visa vad man kan göra med ytan", förklarar Bosse Rappne och Gunilla Lundh på Ulriksdal.

Foto: Slottsträdgården Ulriksdal

Inspirerande trädgårdstrender

Hitta inspiration bland årets stora trädgårdstrender som blandar tradition med nytänkande.

– Det fantastiska med en trädgård är att man kan ha ett eget paradiset alldeles utanför sin ytterdörr, säger Bosse Rappne, vd på Slottsträdgården Ulriksdal.

1 Ätbart

Den ekologiska trenden fortsätter att växa. Allt fler väljer en grönare trädgård, som gärna ska kunna ätas. Intresset för att odla en köksträdgård och andra ätbara växter ökar.

2 Lättskött

Den moderna familjen behöver en lättskött trädgård. Uteplatsen växer och blir en allt viktigare social mötesplats. Se till att en robotgräsklippare kan ta sig fram mellan buskar och planteringar!

3 Naturligt

Intresset för naturmaterial ökar, blanda gärna in detaljer av sten och rostad metall. Ett träd som blivit för stort kan fällas, sågas till plank och återbrukas i trädgården på ett naturligt sätt.

• De engelska kunderna sågar mycket ek och bok och det finns ett stort intresse för Logosols produkter.

• Pelle Karlsson har jobbat som säljare på Logosol i Sverige i många år, nu driver han det nya kontoret i England.

Öppet Hus i engelska Oxford

Logosol har fått en ny bas för den engelska marknaden. I mitten av februari invigdes kontoret i Oxford med ett välbesökt öppet hus.

– Det var roligt att träffa alla kunder och vi sålde rätt bra, både under dagen och på de offerter vi tog in, berättar Pelle Karlsson, som tillsammans med Laure Dobie driver det nya kontoret.

Öppet hus i Oxford lockade många långväga gäster och det blev ett stort intresse för produkterna som visades under dagen.

– Jag tror verkligen på den engelska marknaden och det känns riktigt bra att få starta från grun-

den, säger Pelle Karlsson som fanns på plats för att träffa kunder och demonstrera maskiner.

Efter flera år som säljare på Logosol i Härnösand står han bakom den engelska satsningen tillsammans med kollegan Laure Dobie. Laure är dotter

till Willie Dobie som tidigare drev Logosols kontor i Skottland. Hon har vuxit upp med maskinerna och känner kunderna.

– Vi ser ett stort intresse för sågverken. En skillnad om man jämför med Sverige är att många här sågar hard wood, det handlar om rejäla ekar och bokar som inte alls ser ut som en rak fura. En annan skillnad är att de flesta som köper en Solosåg redan har en stor motosåg som fungerar till stock-sågning, och det kanske gör köpbeslutet lättare, säger Pelle Karlsson.

Kontoret i Oxford har ett nära samarbete med Logosols återförsäljare i Wales och på Irland.

• Laure Dobie, Logosol UK kontrollerar sitt sågresultat.

• Logosol-kontoret i Oxford invigdes med ett välbesökt öppet hus i februari.

• Med Solosågen från Sverige kan Grant Meadows erbjuda lokalproducerat virke med hög kvalitet.

• Grant Meadows från Bournemouth äger sedan tio år tillbaka en Solosåg. När Logosol bjöd in till öppet hus på nyöppnade kontoret i Oxford reste han över 16 mil för att kunna vara på plats. "Det var det värt", försäkrar han. "Logosol betyder mycket för mig".

Sågprojekt med lokal förankring

Som nybliven skogsägare hittade han Solosågen på Internet.

– Kedjesågverket var precis vad jag behövde. Jag ägde ju redan en motorsåg för att fälla träd. Nu kunde jag använda samma motorsåg för att göra plank och brädor, säger Grant Meadows.

Han har rest 16 mil för att besöka Logosols öppet hus i Oxford. Grant Meadows kommer från Bournemouth och äger sedan 10 år tillbaka en Solosåg. Han blev skogsägare för att kunna ge sina barn tillgång till naturupplevelser, och för att han hade ett stort träintresse.

– Egentligen visste jag ingenting om träförädling när jag köpte skogen, men jag förstod att jag inte hade råd att äga skog utan att hitta ett sätt att förädla den, säger Grant Meadows.

På Logosols hemsida hittade han lösningen på sitt problem och beställde en Solosåg.

– Det var precis den utrustningen jag behövde och jag uppskattade Logosols tankesätt att skogs-

ägaren själv ska kunna ta till vara på skogen, säger Grant Meadows, som idag får många tillfällen att såga och bygga med trä.

HITTADE PROJEKT PÅ PUBEN

Det senaste projektet hittade han på puben. Ägaren sökte någon som kunde såga brädor till en ny bardisk. Den gamla bardisken var byggd av återvunnet material från byggställningar.

– Jag sågade fram en testbräda som var 2 fot lång, 20 tum bred och 2 ¼ tjock. Sen fick jag jobbet, berättar han.

Under renoveringsprojektet har han använt stormfällda träd och fotograferat både sågningen

och platsen där träden stod. Tanken är att pubgästerna ska kunna ta del av berättelsen om hur den nya inredningen skapats.

LOKALPRODUCERAT VIRKE

– Det känns bra att kunna använda virke som inte transporterats över hela jordklotet. Med ett eget sågverk kan jag erbjuda lokalproducerade produkter med en historia, säger Meadows som ser den kommande pensionen som en möjlighet att uppfylla sina drömmar.

Med Solosågen som verktyg vill han bygga frigebodar och trädgårdsbodar till trädgårdsägare som hellre satsar på kvalitet istället för att köpa lågkvalitetsprodukter.

– Det blir högst 3-4 bodar om året. Jag vill ha tid för kunderna och sitta ned och dricka te och prata om deras önskemål. Sen åker jag hem och ritar och när allt är godkänt kan jag börja tillverka, säger Grant Meadows, som ser ett ökat intresse för unika träprodukter som inte kan köpas i handeln.

• Uppställning med egenbyggt stockbord i trä. Det var när Grant Meadows sökte på Internet som han hittade lösningen han behövde på Logosols hemsida. Med Solosågen kan han förverkliga sina drömmar om träförädling.

Byggtips i trädgården

Ge hela trädgården ett lyft med byggprojekt som ramar in dina rabatter och odlingar! Trä är det perfekta materialet för dekorativa och praktiska projekt i trädgården, från odlingsbänkar till enkla spaljeer. I samarbete med tidskriften Trädgård Norr har vi samlat ett helt uppslag med inspirerande trädgårdsprojekt och tips på härdiga växter och hur du ska plantera för att lyckas.

– Vi skriver om trädgårdar i tufft klimat, från zonerna 5-8. När vi är ute på reportage möts vi ofta av smarta och personliga lösningar av olika slag. Här har vi samlat lite tips till Nysågats läsare, säger Marie Olausson, redaktör och ansvarig utgivare för Trädgård Norr.

BORD MED GAMLA SYMASKINER

• Hos trädgårdsägaren i Piteå har symaskins-underrederna blivit bordsunderrederna som kan stå ute året runt. Skivan och bänkarna är gjorda av hyvlade furuplank 195x45, laserade med grå lasyr för utomhusbruk.

ZON 5

PALLKRAGAR ELLER EGNA ODLINGSLÅDOR

• Till köksträdgården kan du använda pallkragar som du köper färdiga eller så bygger du dina egna odlingslådor. Tänk på att de inte får vara för breda, man ska nå att rensa från båda hållen. Så här stilrent blir det när du täcker marken med markduk, bygger dina odlingslådor ovanpå duken och skär bort duken i botten av lådan när allt är på plats. Markduken i gångarna täcker du med grus, flis eller annat lämpligt material.

INSEKTSHOTELL

• Bygg ett insekshotell för att stimulera den biologiska mångfalden. Olika fack har olika typ av material som lockar olika typ av insekter. Med mycket insekter i trädgården får vi ett ökat fågelliv och tillsammans bekämpar de eventuella skadeinsekter!

FÅ BÄTTRE KLIMAT MED EN GÄRDSGÅRD

• Bättre klimat får man med hjälp av gärdsgård, staket eller som här hässjevirke som snedställt. Trots att det är gles mellan störrarna så blir både mikroklimatet och odlingsförhållandet bättre. Här blommar forsythia "Northern Gold" på bar kvist tidigt på våren.

• Även klippstånds, Ligularia dentata "Desdemona" trivs utmärkt innanför gärdsgården.

ZON 7

TRÄDGÅRDSRUM

• Med portaler och som här med en "vägg" av armeringsmatta, kan man skapa rum och trevliga ingångar. Växter klär in portalen, det kan vara humle, clematis, vildvin eller någon ettårig sommarplanta. Trädgården ligger i Vuollerim.

SKYDDANDE SLANOR ÖVER DAMMEN

• Hopbundna slanor över dammen och över små buskar och träd, gör att älgarna inte trampar sönder dammduk och växter vintertid, när det mesta göms under snö. Slanorna gör att älgarna går runt, så det har fungerat fint och som det var tänkt. Trädgården finns i Kurravaara.

DELAD PORTAL

• Den här portalen delas av mor och dotter som har tomtarna intill varandra.

TORN FÖR KLÄTTERVÄXTER

• Det vita tornet ger en clematis hjälp att klättra. Clematis behöver skugga att klättra. Clematis behöver skugga över rötterna för att må bra, här är det blodfingerört, *Potentilla atrosanguinea*, som fyller den funktionen.

FAKTA • TIDSKRIFTEN TRÄDGÅRD NORR

Tidskriften Trädgård Norr startade 2004 som ett komplement till trädgårdsmässan Trädgård Norr som arrangerades i Umeå åren 2003–2009. Mässan är nedlagd men tidningen utvecklas fortfarande. Tidskriften fokuserar på odling i zonerna 5–8 med inspirerande trädgårdsreportage från Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland och Dalarna.

Webbplats: www.tradgardnorr.se

www.tradgardnorr.se

Sveriges mesta trädgårds- tidning för dig som odlar i tufft klimat!

PRENUMERERA!

Ge dig själv eller en trädgårdsvän en rejäl dos odlingsglädje
som räcker hela året!

Helår fem nummer endast 150 kr (utanför Sverige SEK 350)!
(Butikspris 44 kr per nummer, i Norge NOK 55)

Köp dina tidningar på www.tradgardnorr.se under **Beställ**
Trädgård Norr – för odlare i tuffa klimat!

TRÄD GÅRD NORR

Trädgård Norr • Parkgatan 13 B, Piteå • tel +46 911-21 10 09 • Följ oss på Facebook och Instagram

• På Märtas grind sitter en lapp. Där står: Kan någon fälla min björk?

• Gillis och Gunnar bestämmer sig för att hjälpa Märta.

Illustrator: Jens Ahlbom

• De åker iväg för att hämta verktyg. På taket har de solosågen. Den kan man såga plank med.

LITTERÄR DEBUT

På äventyr

När fixarfirman G&G får ett uppdrag som kräver både rätt verktyg och precision packar de sin Volvo Duett och tar Solosågen på taket. Så börjar Eva Vidéns barnbok om hur man fäller ett träd och sågar upp det till plank med ett portabelt sågverk.

Boken heter *Gillis och Gunnar fäller en björk* och är en blandning av fakta och berättelse.

– Huvudpersonerna Gillis och Gunnar kan det mesta, de

påminner faktiskt lite om min man, säger bokens författare Eva Vidén, verksam på Berghs Förlag som ger ut faktaböcker och skönlitteratur för barn och unga.

I boken får vi följa Gillis och

• När trädet är fällt får solosågen jobba hårt.

Ta del av SKOGENs unika jämförpriser på virke

Prova tidningen SKOGEN med 50 % rabatt.

Läs om skogsskötsel, virkesmarknad och teknik.

Här hittar du de senaste virkespriserna, maskintester, de nyttiga tipsen och mycket annat.

Erbjudandet gäller endast för nya prenumeranter i Sverige t o m 2016-12-31
Provprenumerationen avslutas automatiskt om du inte väljer att förnya själv.

För att anmäla prenumeration: www.skogen.se/pren
Eller ring: 08-412 15 00

Testa tre nummer för
99:-
(värde 198:-)

SKOGEN
DEN OBUNDNA SKOGSTIDNINGEN

med Solosågen

Gunnar när de får uppdraget att fälla en gammal björk. Björken står på Märtas gård och kan falla på huset när som helst. Trots att det bor många fina fåglar i trädet måste det fällas.

SOLOSÅG I FAMILJEN

– Att ta med Solosågen i handlingen var självklart för mig. Jag bor i Stockholm men vi har även ett gammalt skärgårdshus från tidigt 1900-tal. Solosågen har funnits med från början eftersom den delas mellan min man och hans bror, berättar Eva.

Nu saknades bara en barnboksillustratör. Eva Vidén tog kontakt med Jens Ahlbom som

bland annat har illustrerat George Johanssons böcker om Mulle Meck.

FAKTA OCH FANTASI

– Vårt samarbete klaffade direkt. Jens Ahlbom är otroligt duktig på att lyfta fram tekniska detaljer på ett livfullt sätt, säger Eva Vidén.

Bilderna i den färdiga boken

är både korrekta och fantasirika. Verktyg och skyddsutrustning används på rätt sätt och det blir tydligt för läsaren att trädfällning kräver noggrann planering och precision.

I texten blandas fackord som fällskär och spännband med en mer berättande ton. Resultatet blir både spännande och lätt att ta till sig. En favorit!

• Författaren Eva Vidén.
Foto: Stefan Tell

• Illustratören Jens Ahlbom.
Foto: Berghs Förlag

**SÅ KAN
DU VINNA
BOKEN!**

NYSÅGAT TÄVLAR UT TIO EXEMPLAR

E-posta till katarina@logosol.se, motivera kort varför just du bör vinna boken. Uppge namn och postadress. Skicka in ditt svar innan den 1 juni.

TITEL: Gillis och Gunnar fäller en björk

FÖRLAG: Berghs Förlag, se webbplats: berghsforlag.se

FÖRFATTARE: Eva Vidén

ILLUSTRATÖR: Jens Ahlbom

KATEGORI: 3-6 år

MATERIAL: Inbunden

• De långa bitarna blir till plank.
Och de korta blir ved.

• Ett karottunderlägg blev det också.
– Fint, säger Märta. Skönt att björken är borta men var ska fåglarna bo? Gunnar och Gillis har en lösning på problemet, men det får du läsa mer om i boken!

NYSÅGAT EFTERLYSNING

Vi söker dig som driver en hästgård eller har ett jaktintresse och samtidigt bygger och renoverar med trä. Nysågat förbereder en reportageserie om hur träförädling kan användas i ett stall, samt exempel på träprojekt inom jakt och fiske. Skicka e-post till: sara@logosol.se, märk "Nysågatprojekt". Välkommen att höra av dig!

Intresserad av småskalig träförädling!

Bli medlem och dra nytta av vårt nätverk och gemensamma kunskap!

Vi anordnar bland annat studiebesök, kurser och nätverksträffar.

Som medlem får du också vår tidning Småsågarna 4 nr/år och tillgång till tidningsarkivet med ca 100 tidningar från start.

Bli medlem: Betala 600 kr på bankgiro 5485-4989

OBS! Fyll i "NY" och ditt namn adress tel epost på meddelanderaden, samt mejla kontaktuppgifterna till ekonomi@smasagarna.se

Har du några frågor om medlemskapet? Kontakta ordförande Erik Hjärtfors, 070-277 72 26

FAKTA SOLOSÅGEN

Enmanssågverket visades för första gången på SkogsElmia 1989 och säljs idag till kunder över hela världen.

Kapacitet: 500 m³ per år

Råvara: Alla tänkbara träslag, grovlekar, längder och kvalitéer

Huvudsakliga produkter: Byggvirke, snickerivirke och slöjdvirke

VIKTIGA AVTRYCK I SÅGVERKSBRANSCHEN

Bengt-Olov Byström startade Logosol 1989. Katarina Levin blev sågverkschef på Lugnvikssågen 1992, idag är hon chef för Tunadals sågverk.

FAKTA TUNADALS SÅGVERK

Sveriges första ångsåg byggdes och startades i Tunadal 1849. Dagens väldiga anläggning ägs av SCA.

Kapacitet såg: 500.000 m³ per år

Råvara: Norrländsk gran

Huvudsakliga produkter: trävaror, sågspån, flis och bark

Delad träglädje är dubbel träglädje

Någon konkurrens är det inte tal om när chefen för ett av Sveriges största sågverk träffar grundaren för småskalig kedjesågning. Istället är det ett genuint intresse för trä som förenar. Det som skulle bli en enkel lunch blev en hel eftermiddag med äkta träglädje och egen förädling i centrum.

Text: Mats Wigardt

Det blir både lunch och demonstration i såghuset när Katarina Levin, sågverkschef på SCA-ägda Tunadals sågverk besöker Logosols nestor Bengt-Olov Byström i Härnösand. Samtalets röda tråd är erfarenheter från storskalig och småskalig träförädling, två verksamheter som har mer gemensamt än vad man kan tro.

SVERIGES MODERNASTE SÅGVERK

– Man mår helt enkelt bra av att arbeta med trä, oavsett storleken på anläggningen, sammanfattar Katarina Levin, som tidigare lotsat Bollsta sågverk till att bli det första sågverk i Sverige som passerade 500 000 kubikmeter på ett år.

Idag är hon sågverkschef på Tunadals sågverk utanför Sundsvall där flera satsningar är på gång. Under försommaren 2016 installeras en ny såglinje som ska ge kapacitet att producera 540 000 kubikmeter sågat granvirke per år. I projektet ingår även att råsorteringen byggs om och att torkkapaciteten ökar.

– Vi kommer att bli Sveriges modernaste sågverk, säger, Katarina Levin.

EGEN SOLOSÅG PÅ ÖNSKELISTAN

I den dagliga verksamheten handlar besluten om matningshastigheter på 200 meter i minuten, mätrammar med 3D-teknik, ett sågintag som klarar 50 stocker i minuten och en 150 meter lång profileringslinje med bland annat sidbrädesoptimering och kurvsågning. På det privata planet finns drömmen om en egen solosåg och en egentimrad skogs-koja där själen kan finna ro.

– Jag är nästan där, förkunnar Katarina Levin. Innan jag slutar mina dagar ska jag timra ett hus av virke jag sågat själv. Och till det behöver jag ett eget litet sågverk där jag kan hantera timmer ur egen skog.

EN RÅVARA SOM FÖRENA

Den viktigaste likheten mellan såglinjen på Tunadal och en sågbänk från Logosol är själva råvaran, timmerstocken.

– Många av våra kunder är samtidigt leverantörer till SCAs sågverk, konstaterar Bengt-Olov Byström. Men de tre tallarna som blåst omkull hemma på gården får de själva ta hand om, och där kommer solosågen lägligt in i bilden.

Den absoluta merparten av allt timmer i Sverige sågas av de stora sågverksföretagen, bara några få procent på marginalen tas om hand i en mindre såganläggning. Men det är viktiga procent för den enskilde skogsägaren.

Katarina Levin håller med. Den småskaliga timmerhanteringen hemma på gården eller i garaget gör det möjligt att förverkliga sina drömmar, något som i hög grad gäller oavsett om man är anställd på sågverket eller äger skog. Eller både och.

STÄRKT KREATIVITET

– Intresset för trä och träförädling är detsamma, försäkrar Katarina. Och med tillgång till en enkel och smidig möjlighet att sönderdelat timret för-

stärks kreativiteten och ger näring åt nya idéer att blomma.

Hon betonar samtidigt att det stora moderna sågverket med sin avancerade teknik och hastigheten i hanteringen, idag hanterar och mäter varje bräda och plankan noggrannare än någonsin förr. Det mänskliga ögat har ersatts av röntgen och laser, besluten fattas av datorer som programmerats av kompetenta medarbetare med stor kunskap om trä och produkter.

– Vi strävar båda, men på olika sätt, efter en optimal kapning av varje bit, summerar hon.

INNOVATIVA BRUKARE

Ju längre samtalet fortskrider, desto större blir samstämmigheten. Den småskaliga världen med sina innovativa brukare fascinerar Katarina Levin, det storskaliga sågverket med sina möjligheter imponerar på Bengt-Olov Byström.

Mycket finns att lära av varandra och båda behövs. En krum syren eller ett kvistigt äppelträd i

kan inte hanteras i Tunadals nya såglinje. Inte heller är det möjligt att med en solosåg hålla jämna steg med en vässad Lincklinje som slukar 50 stocker i minuten.

– Men vi kompletterar varandra, menar Bengt-Olov. Och ju

större sågverken blir, med en teknik som ingen för några år sedan hade kunnat drömma om, desto större blir behovet av solosågens unika kombination av flexibilitet och småskaliga effektivitet.

Katarina instämmer och fyller på:

– Även det moderna industrisågverket har ibland behov av en enkel och lätthanterlig lösning. Till exempel använde vi i Bollsta solosågen när vi hade installerat ny timmersorteringsteknik och snabbt ville utvärdera utfallet.

INNAN JAG SLUTAR MINA

DAR SKA JAG TIMRA ETT HUS

AV VIRKE JAG SÅGAT SJÄLV.

• Både Katarina Levin, sågverkschef på Tunadals sågverk och Logosols grundare Bengt-Olov Byström drivs av ett genuint träintresse. En egen Solosåg står högt på Katarina Levins önskelista och vid Logosol-besöket blev det tid för en demonstration i såghuset.

Foto: Frida Sjögren

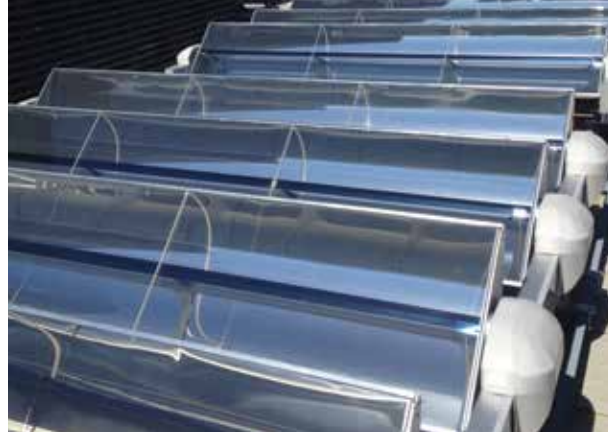
• Bengt-Olov och Eva synar sågresultatet. En strävan efter optimal kapning av varje bit finns inom både storskalig och småskalig träförädling.

• – Jag har följt Logosol i alla år, berättar Katarina Levin. Företaget har utvecklats, sortimentet utökats och namnet har blivit ett begrepp hos alla som har intresse för trä.

• De unika solfångarna som utvecklats av Absolicon koncentrerar ljuset och kan producera både el, värme och ånga. Bilderna visar företagets installation på Gudlav Bilders skolan i Sollefteå.

Absolicon kan även använda värmen för att producera solkyla, som här på sjukhuset i spanska Ourense.

Med inspiration av Solosågen

Han är vd för ett världsledande solenergiföretag och har utvecklat en unik solfångare. I sin produktutveckling hämtar han inspiration från Solosågens lätta konstruktion och tar fram innovativa lösningar som utmanar traditionell teknik.

Som äldste son till Logosols grundare växte han upp med Solosågen.

– Mina första sommarlov gick åt till att åka runt i Sverige och demonstrera sågverket på mässor och marknader, berättar Joakim Byström.

INTRESSE FÖR MILJÖTEKNIK

Efter universitetet blev han exportchef på Logosol och reste över hela världen. Intresset för miljöteknik växte och han började rita på en solföljande solfångare som kunde koncentrera solljuset. Idén kom ursprungligen från Vattenfall som plötsligt lade ned en lovande solenergiansättning 2005. Joakim Byström startade sitt solenergiföretag Absolicon några år senare. Han utvecklade en unik solfångare som kan producera både el, värme och ånga.

INSPIRATION FRÅN SOLOSÅGEN

Den första modellen som togs fram hade många likheter med Solosågen, solfångaren var fem meter lång och stod på två stadiga ben. Två personer kunde enkelt flytta runt den lätta konstruktionen i aluminium.

– Inom produktutveckling påverkas vi starkt

av vår omgivande miljö, så det var nog inte så konstigt att solfångaren hämtade drag från Solosågen, konstaterar Joakim Byström, som jobbar kvar i familjeföretaget Logosol som styrelseledamot.

SIKTAR MOT AKTIETORGET

Absolicon finansierades i början av Logosol, men när verksamheten växte kom kapitalstarkare ägare in och över 20 miljoner investerades i teknik och marknadsutveckling.

Idag är Absolicon publikt aktiebolag med 270 ägare och siktar mot att notera sig på AktieTorget. Företagets har installationer i många länder, men de bästa visningsanläggningarna finns fortfarande i Sverige.

– Ett av våra viktigaste utvecklingsområden just nu är solånga till industrin. Det är enorma oljemängder som eldas upp för att producera kyla och ånga inom till exempel livsmedelsindustri, kemisk industri och textilindustri. Den oljan kan vi ersätta med våra ångproducerande solfångare, berättar Joakim Byström.

Under mars 2016 finns det möjlighet att teckna aktier i Absolicon. Se bolagets hemsida www.absolicon.se för mer information.

• Joakim Byström, vd för Absolicon Solar Collector AB. Som företagsledare har han fått ta emot en rad priser för sin förmåga att kombinera ett djupt engagemang för teknik, miljö och hållbarhetsfrågor.

ABSOLICON
S O L A R C O L L E C T O R A B

**VI UTVECKLAR VÄRLDENS
BÄSTA SOLFÅNGARE**

**BESTÄLL TECKNINGSSedel
PÅ WWW.ABSOLICON.SE**

DU KAN VARA MED • TECKNA AKTIER SENAST 29 MARS 2016

TRÄFFA LOGOSOL PÅ MÄSSA

Vi ser fram emot att få träffa dig över en kopp kaffe och lite sågspån. Logosol deltar som vanligt i alla stora skogsmässor och på några mindre marknader.

MÄSSPROGRAM 2016

SKOG & TRAKTOR

Ort: Emmaboda
Datum: 13-14 maj

SKOGSMASKINDAG

Ort: Karlskoga
Datum: 3-4 juni

HK GAME FAIR

Ort: Kramfors
Datum: 2-3 juli

STORA NOLIA

Ort: Piteå
Datum: 6-14 augusti

MELLANSKOGSELMIA

Ort: Sala
Datum: 19-20 augusti

MITTIA GÅRDSBRUK

Ort: Ljusdal
Datum: 26-27 augusti

BONDENS DAG

Ort: Backamo
Datum: 3-4 september

TRÄ & TEKNIK

Ort: Göteborg
Datum: 6-9 september

HÖSTMARKNAD

Ort: Rättvik
Datum: 7-9 oktober

ÖPPET HUS

Ort: Härnösand
Datum: 16 oktober
Fri entré.

• I oktober bjuder vi in till Öppet Hus i Härnösand. Vår butik är öppen under dagen och vi har visningar av maskiner och tillbehör.

KUNDBILD

Nysågad loftsäng i asp

Mathieu Garavet köpte nyligen sitt första sågverk, en Big Mill från Logosol. Bilderna från hans första byggprojekt visar på en alldeles särskild känsla för trä.

Mathieu Garavet bor i Ebensee i Österrike och har alltid tyckt om att jobba med trä. Nyligen förverkligade han sin dröm om ett eget sågverk och köpte en Big Mill lsg. Första sågningen blev i asp och vir-

ket användes till en loftsäng. Sängen är byggd utan spikar och pryder dotterns rum. Nästa projekt blir förmodligen ett lusthus och Nysågat ser redan fram emot flera bilder!

Östanbäcken Bed&Breakfast

Som hotell, fast bättre!

Besök vackra Höga Kusten och mysiga Härnösand i sommar! Vårt B&B hittar du i det vackra 1700-tals kvarteret Östanbäcken som ligger avskilt men ändå mitt i Härnösands centrum.

- ✓ Unikt boende mitt i stadskärnan, nära till allt!
- ✓ Duschk, toalett, Digital-TV på rummet.
- ✓ Ekologisk frukost & kvällsfika ingår.
- ✓ Trådlös Internetuppkoppling utan kostnad.
- ✓ Kök med kyl, frys och skafferier på varje rum.
- ✓ Vi har rum för större sällskap och barnfamiljer.

Renoverat
med maskiner
från LOGOSOL

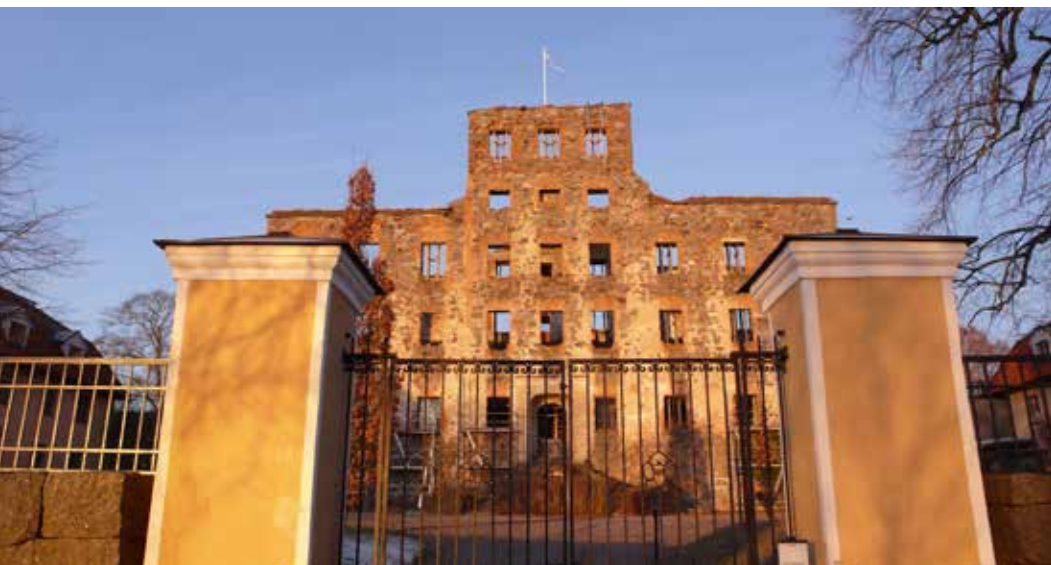
Moderna, rena och fräscha rum.

Hotellrum med allt du behöver.

Frukost och kvällsfika ingår.

Varmt
välkommen
med er
bokning!

Boka det bästa boendet i Härnösand, ring på 0611-55 60 00 eller läs mer på www.ostanbacken.se

• En brand i slutet av 1700-talet förstörde Stjärnorps slott. Nu ska slottsruinen få skydd under ett nysågat tak.

- Vi utgår från att ingenting är omöjligt

I 227 år har slottsväggarna efter branden i Stjärnorp stått upprätta. Nu ska de räddas åt eftervärlden. Av ett femtiotal långa träbjälkar, sågade med utrustning från Logosol, ska bli ett tak som hejdar förfallet. "Varje stock är vald med stor omsorg", försäkrar Erik Bolang Jonsson.

Text: Mats Wigardt

Det är en frostkall morgon i norra Östergötland. Sjön Roxen ligger spegelblank, en blek sol höjer sig sakta över horisonten, långt borta syns plymer av rök ur skorstenarna vid Tekniska Verken i Linköping.

På en grusplan i Stjärnorp står två väl påpälsade figurer hukade över en lång granstock som ligger upplagd mellan två aluminiumskenor. De mäter och skruvar och ser till att stocken ligger helt rätt innan det är dags att såga.

Vältor med långa granstockar väntar på sin tur. Färdigsågade bjälkar av massivt timmer upp till 15 meter långa ligger uppstaplade. Än återstår mycket arbete innan uppdraget är utfört. Sammanlagt ett 60-tal bjälkar är beställda.

SLOTTET BLEV TILL ASKA

Stjärnorps slott byggdes 1655-1662 av greven och fältmarskalken Robert Douglas. Drygt 100 år senare, i maj 1789, började det brinna, oklart varför. Dåvarande slottsherren Carl Wilhelm Douglas var inte hemma och många av de anställda besökte marknaden i Linköping. På fem timmar förvandlades slottet till en ruin.

Numera ingår hela egendomen i Slottstornet AB, där Eric Douglas idag är ägare och med Gabriel Danielsson som vd.

– Eric Douglas har ett stort intresse av att hålla hela egendomen i gott skick, säger Gabriel Danielsson. Han vill också rädda slottsruinen till eftervärlden genom att se över murarna och skydda den med ett tak.

Därav stockarna och såganläggningen i närheten av slottsruinen.

Erik Bolang Jonsson, som är en av de två figurerna på grusplanen, och hans familj driver strax utanför Malmköping Viks gård och Bråhovda såg. Man har köttjur, utför entreprenadarbeten, kör

skogsmaskin och utför legosågning.

När Gabriel Danielsson tog kontakt och undrade om man kunde åta sig att leverera bärande bjälkar för att rädda slottsruinen från vidare förfall, tvekade man inte att åta sig uppdraget.

UTRUSTNING FÖR ÖVERGROVT

– Visserligen hade vi tidigare inte sågat längre stockar än fem meter, säger Erik Bolang Jonsson och rätar på ryggen. Men vi utgår från att ingenting är omöjligt. Och det är faktiskt riktigt roligt.

Man tog kontakt med Logosol i Härnösand och beställde en såganläggning avsedd för övergrova

stockar, Big Mill Pro med en Stihl 880 och ett 1,30 meter långt svärd.

Man byggde också ett stadigt fundament och satte ihop flera sågbalkar för att kunna såga upp de tunga stockar som var beställda. Domkrafter bibrar till att stocken ligger stadigt i våg. Och nu har man snart kommit halvvägs i uppdraget.

Långa, välväxta, 80 år gamla och noga utvalda granstockar från de 4 600 hektar skogsmark som ingår i Stjärnorps egendom har tagits ner och körts fram. Vissa väger osågade så mycket som fyra ton och man tvingas ta hjälp av en hjullastare för att lyfta på och av stocken.

FYRA TIMMAR PER BLOCK

Det tar cirka fyra timmar att hantera och såga stocken till färdigsågat block, med dimensionen 200mm x 300mm alternativt 250mm x 300mm. Erik och arbetskamraten Henrik Kullander börjar arbeta klockan sex varje morgon. I bästa fall hinner man med tre stockar per dag, med några snabba fikaraster. Själva sågningen görs med ungefär en meter i minuten.

– Mycket kan hända som gör att jobbet tar längre tid än beräknat, konstaterar Erik och börjar bearbeta ytterligare en stock. Virket är fruset och arbetsplatsen väderutsatt. Vi räknade med en månad, men vet nu att det tar åtminstone den dubbla tiden.

Under hösten påbörjas arbetet med att bygga taket över slottsruinen. Slottstornet AB utlyste en arkitekttävling för hur det skulle utformas och bland de insända bidragen har man valt ett vinnande förslag, där de bärande bjälkarna till taket ingår.

– Slottsruinen är ett välkänt landmärke i Östergötland och ett kulturarv väl värt att bevara, konstaterar Gabriel Danielsson.

• Tre stockar på en dag kunde sågarna hinna med, med några snabba kaffepauser inräknade.

• Erik Bolang Jonsson och Henrik Kullander har sågat många långa stockar tillsammans.

• 80 år gamla granstockar valdes ut till projektet, en del vägde över fyra ton och det krävdes en hjullastare för att klara lyftet.

• För att klara sågningen krävdes en såganläggning avsedd för övergrova stockar.

• I samråd med Logosol beställdes en Big Mill Pro med Stihl 880 och ett 1,30 meter långt svärd.

• Här räknar vi till 80 årsringar.

FAKTA STJÄRNORP

Stjärnorps egendom förvaltas och ägs av Slottstornet AB och består av främst slottsplanläggningen, jordbruksmark och stora skogsområden. Här finns även ett 80-tal byggnader, varav ett 40-tal används för boende, såväl permanent som fritidsboende. Jordbruksmarken är utarrenderad och ca 1 500 hektar av jaktmarken drivs i egen regi. Miljö och kulturvård är viktiga faktorer i egendomens förvaltning.

• Resultatet är travar med färdigsågade bjälkar av massivt timmer, upp till 15 meter långa.

Nytt pris för hållbart skogsbruk

Nu instiftar Naturskyddsföreningen ett nytt skogspris för att lyfta fram goda exempel på insatser för skogens biologiska mångfald. Föreningen vill uppmärksamma de markägare som är engagerade naturvårdare och sköter sin skog med extra stor hänsyn till biologiska och sociala naturvärden. "Vi tror på det goda exemplet makt. Ett pris som uppmuntran kan leda till att fler markägare berättar om sina miljö- och naturvårdsinsatser", säger Johanna Sandahl, Naturskyddsföreningens ordförande.

77 MILJARDER

kronor skog kommer att byta ägare under de kommande fem åren. Men den stora skillnaden idag är att den nya ägaren allt oftare inte bor där skogen står. Avgörande för bygdens framtid blir då hur aktivt skogsbruket på fastigheten kan bedrivas trots att ägaren inte finns på plats. "Den nya generationen skogsägare kommer förmodligen att behöva köpa tjänster lokalt i en helt annan omfattning än de tidigare ägarna gjorde, vilket skapar jobb och tryggad sysselsättning", säger Johnny Arvidsson, skogsexpert på Nordea.

Stora skador efter Helga

Stormen i december förra året fällde mellan 700 000 och 800 000 skogskubikmeter. Skogsstyrelsen bedömer att de mest omfattande skadorna efter Helga finns i södra delen av Sörmland, norra Skaraborg södra delen av Örebro län samt norra delen av Östergötlands län.

16,8 MILJONER

liter bränsle och 44 200 ton koldioxid skulle kunna sparas på ett enda år om skogsbruket körde allt virke med större fordon. "90-tonsfordonen är mest effektiva. Det krävs längre fordon med fler virkestravar för att verkligen kunna utnyttja förmågan att lasta mycket virke", säger Fredrik Johansson, forskningsledare på Skogforsk. Men allra bäst är det naturligtvis att såga virket lokalt!

• När Hans Goine hämtade sin Farmer's Sawmill på Logosol i Härnösand fick han god hjälp av Albin Rehnström att plocka ihop lådorna och att lasta in allt i bilen.

• Juhani Puusaari, säljare på Logosol satt ihop komplett sågpaket till Hans Goine.

En lyckad leverans lagom till pensionen

När Hans Goine kliver in i Logosols butik i Härnösand har han precis 41 dagar kvar till pensionen. Han ska hämta ut den Solosåg han har beställt. Nu byter han livet som byråkrat till en aktiv pensionärstillvaro med eget sågverk. "Jag var inte svår att övertala" försäkrar Hans.

Text: Mats Wigardt

Hans Goine har i hela sitt liv varit intresserad av att snickra. Den tunga lukten av färskt virke, luft mättad av trädamm och sågspån, känslan i händerna av ett nyslipat trästycke format ur ett levande material, allt detta har ständigt lockat och fascinerat.

I betydligt yngre år byggde Hans Goine klassiska gitarrer med tunna lock av tätvuxen gran. Och han har väl lagt ner någon timme då och då på att renovera och bygga nytt.

Men mycket mer än så har det inte blivit. Istället för att arbeta med händerna i ett material han alltid värde-

satt har han ägnat sitt yrkesliv åt byråkrati och forskning. Och inget fel i det, men lusten till trä har han inte fått utlopp för. Först nu, vid uppnådd pensionsålder och stabil ekonomi, har det blivit dags.

– Jag har alltid drömt om att fälla en tätvuxen gran, att själv såga upp den till plank och se vad virket kan användas till, säger Hans Goine med glitter i ögonen.

NYFIKENHET OCH LUST

Beslutet att köpa ett sågverk handlar om nyfikenhet och om ren och skär lust, vilket gör det lättare att förlika sig med tillvaron som pensionär.

– Konkret innebär det till en början att jag har några träd som ska tas ner vid vår sommarstuga på Värmdö och

DET FINNS NOG EN ANNAN
SMYGSÅGARE BÅDE
HÄR OCH DÄR

• Nyblivne sågverksägaren Hans Goine i Härnösand fick sällskap av gode vännen Bengt Schibbye när han skulle skruva ihop sågverket hemma i vardagsrummet.

bli till virke för en altan och eventuellt en carport, berättar han. Kanske även en vedbod.

Han räknar kallt med att grannarna blir nyfikna och kanske ber om hjälp med egna träd som behöver avverkas och sågas upp i dimensioner som kan användas till möbler och andra nyttigheter. Hans Goine har både hyvel och en mindre bandsåg och andra användbara verktyg som väntar i garaget. Och han tror sig om att vara tillräckligt händig för att nu på allvar få utlopp för ett intresse han allför länge åsidosatt.

ETT KOMPLETT PAKET

Affären med Logosol gjordes upp med säljaren Juhani Puusaari som har sett många som Hans Goine passera genom åren. Det är gråhårsmän med sommarstuga och lite egen skog som på ålderns höst har tid och pengar att omsätta på ett eget sågverk.

– Det är sällan kunder som behöver övertalas, konstaterar Juhani Puusaari. Jag tar reda på vilka behov och önskemål de har och sätter ihop ett paket som passar.

För 27 250 kronor får Hans Goine en Farmer's Sawmill med en Stihl MS661 och en slipmaskin. Sågverket är portabelt och lättjobbat och har alla funktioner som behövs för att såga eget virke.

När Hans Goine bland vänner och bekanta har berättat om sina planer har det mötts av en del höjda ögonbryn. Många har inte haft en aning om hans intresse för trä och snickeri. Andra har rea-

gerat med entusiasm och berättat att de själva är sågverksägare.

– Det finns nog en och annan smys sågare både här och där, konstaterar Hans belåtet.

MONTERING MED SÄLLSKAP

Vid besöket hos Logosol får han hjälp av Albin Rehnström på lagret att plocka ihop allt och lasta in i bilen. Väl hemma anmäler sig gode vännen Bengt Schibbye sig snabbt för att hjälpa till med monteringen, och hamnar därmed högt upp på listan över låntagare av sågverket.

De dukar upp på vardagsrumsgolvet. Tröjan åker av, hylsnyckelsatsen hämtas från garaget, läsglasögonen tas på för närstudierna av bruksanvisningens moment.

– Det gäller att vara noggrann och ta ett steg i taget, säger Hans.

Snart är första skruven på plats. Och sedan den andra. Några tveksamheter märks inte av.

– Jag tycker att jag kan unna mig det här, säger Hans och ser ut över det som snart ska vara ett komplett sågverk. Nu återstår snart bara att dra på sig blåbyxorna. Det ska bli så jäkla kul.

GARDSSKOGBRUKET:

På sidene 62-76 finner du nøkkeldata på motorsager, ryddesager, vinsjer, tømmerthengere, griplastere, tømmerklør og skjær, kvistemaskiner og flishoggere, vedkløyvere, kappsager, vedmaskiner og småsager

Nøkkeldata

Lite støy: Båndsaga går veldig rolig og fint.

Sagbruk som ny hobby

RE I VESTFOLD: Jan Arne Hvidsten fikk gardsagg igjen og tror ikke at han kommer til å angre på det.

TEKST OG FOTO: Dag Idr Jønsang, dag@norsklandbruk.no

I 24 år dyrket Jan Arne Hvidsten korn, men i fjor fant han ut at tida ikke strakk til lenger. Å drive bilverkstedet hjemme på gården, tok for mye tid. Jorda ble leid bort, og redskaper ble solgt. Pengene investerte han i en ny hobby: Gårdsagg. Da snøen gikk i våres, støpte 52-åringen plattinga utenfor det gamle fjøset på gården. På plattinga står det en Norwood LumberPro HD36 fra Logosol. Et nytt båndsagbruk med båndhjul på 52 centimeter i diameter, laget i støpejern. Vestfoldingen har ikke behov for å flytte saga og valgte derfor elektrisk drift, og ikke bensinmotor. Saga er svært stillestående og bladstyringa veldig nøyaktig. Stokkene kan være opptil 90 centimeter grove.

– Jeg har ikke skjært så veldig mye ennå, men saga har fungert svært bra. Etter at jeg hadde satt opp saga og prøvd litt, kom det to fra Logosol innom en lørdag og gjorde noen småjusteringer og svarte på spørsmål, forteller Hvidsten.

LITE STØY

Det har riktig nok gått med litt stål fra noen arbeids-

redskaper i iveren etter å demonstrere saga for venner, men det er småtterier i den store sammenhengen.

Vestfoldingen viser oss at han har fått taket på båndsaga. En tømmerstokk blir rullet ned fra matebordet og opp på det 5,1 meter lange sagbordet. Stokken blir vatret av med øyemål og raskt festet, for Hvidsten fort og effektivt skyver sagbortover.

Stokken snus og spennes godt fast med stokk- og kantstøtter. Hvidsten sager av honen og deretter justerer han saga til den tykkelsen han ønsker, med en enkel, trinløst innstilling.

Journalistens utrente sagbruksøre er forbløffet over det lave støynivået, mens sagbladet spiser seg gjennom stokken. Det merkes ei heller noen vibrasjon i saga.

– Den går veldig rolig. Man hører bare en svak, hvinnende lyd fra sagbladet. Det er jeg veldig fornøyd med.

BYGGET TREKASSE TIL STØVSUGEREN

Den første motoren akselererer båndet fra stillestående til 110 km/t på ett sekund. Deretter koples den andre motoren inn automatisk, og motorpakken leverer full effekt. Saga til Hvidsten er på 8 kW, men ►

Meld deg på kurs nå!

Har du lyst til å lære å lafte? Vi holder laftekurs i April på Røra og på vårt avdelingskontor i Sandefjord. Deretter blir det sag og høveldager. Du er velkommen!

RØRA

LAFTEKURS

Dato: 7.-8. April og 14.-15. April

SAG & HØVELDAG

Dato: 19. April

SANDEFJORD

LAFTEKURS

Dato: 7.-8. April

SAG & HØVELDAG

Dato: 14. April kl. 11-18

HØVELKURS

Dato: 22. April

• ARTIKEL PUBLISERT I NORSK LANDBRUK NR. 15 2015.

Logosol Norwood LumberPro HD36

Motor: Elektrisk med 8 eller 12 kW E-twin eller 23 hk bensin
Effektiv saglengde: 510 centimeter. Kan forlenges i seksjoner på 120 eller 60 centimeter.

Maks. stokkdiameter:

90 centimeter

Maks. blokkbredde:

70 centimeter

Minimum tykkelse på siste

bordet: 25 millimeter

Sagblad: Håkansson

Sagblad bredde:

1 ¼ tommers / 32 millimeter

Sagblad tykkelse:

1,1 millimeter

Sagblad tanndeling:

22 millimeter

Båndlengde: 424,6 centimeter

Båndhjul: 51,4 x 2,2 centimeter

Standardlengde:

628 centimeter

Bredde: 200 centimeter

Vekt: fra 600 kilo

Konstruksjon: Konstruksjonen består av 5,5 millimeter tykt, forsinket stål, som formpresses med 400 tonn trykk. Det gir stor styrke og stivhet. Resultatet er en lett, men veldig stabil konstruksjon, som ikke deformeres, selv ved store påkjenninger.

Pris fra: 77 300 til 81 400 kroner

Gårdsagg: For rundt 100 000 kroner har Jan Arne Hvidsten fått seg en kraftig gårdsagg på betongplattning, og med tak over.

► de som trenger mer enn det, kan også få den med 12 kW motor. Begge versjonene krever minst 25A sikringer, men leverandøren anbefaler 32A.

Det som var et problem i starten, var støvet som virvlet i lufta under saginga. Spønet og flisa som støvsugeren tok med seg, ble opprinnelig samlet i en sekk, men det virvlet likevel mye støv opp i lufta. Støv som ble et problem for en allergiker. Løsninga ble å bygge opp ei trekasse for å samle opp spon og støv fra støvsugeren. Når kassa er full, kjører Hvidsten inn hullasteren, fyller skuffa og dumper det i flishaugen til gårdsvarmeanlegget.

HONEN BLIR TIL FLIS

I flishaugen havner også honen etter en tur gjennom flishuggeren. Fordi han har stort behov for flis, kan han ta seg råd til ikke å utnytte stokken så mye som han kunne.

– En som er dreven med saga, vil kanskje fryse litt på ryggen når han ser honhaugen min, for jeg er ikke den som utnytter materialene, men det er fordi jeg trenger flis. For et sagbruk er honen utgifter, men for meg er det energi, fastslår han.

I det splitter ny halvtaket over saga, har han selv sagt brukt materialer skåret på egen sag, men det første prestisjeprosjektet har han ikke kommet like langt med. Det ligger til tork i redskapshuset til neste host. Da skal ospa foredles til gulvbord til stua.

PRØVER SEG PÅ LAFING

Veldig mye trening har Hvidsten ikke rukket å få ennå, men det skal det bli en endring på nå. Et av prosjektene er at det i høst skal skjæres villmarkspanel, og i løpet av vinteren prefabrikeres et trettelt til en campingvogn for en kamerat. Selv om sagbruket skal være en hobby for Jan Arne Hvidsten, tenker han å tjene

Nytt gulv: Når ospa er ferdig tørka, skal den brukes til et nytt stuegulv.

Trekasse: I stedet for sekker har Hvidsten bygget seg ei trekasse han kan tømme med hullasteren.

inn litt av investeringa. Selve saga kostet i underkant av 80 000 kroner, og med betongplattning og tak ble prisen rundt 100 000 kroner totalt.

– Jeg vet om flere som har kjøpt sag for å skjære materialer for andre, og som tjener penger på det. Det er selvsagt ikke så veldig godt betalt når man gjør det for en kamerat, men det er nå med på å betale litt for saga, sier han.

BYGGER MATERIALTØRKE

Det ene prosjektet avler gjerne det andre. Etter at han har tatt i bruk saga, har han sett at det kunne ha vært nyttig å kunne kjøre materialene gjennom en høvel også. Den trenger ikke å være så langt unna.

– Jeg skal en tur til Dyrsku'n i Seljord for å se på høvel, og hvem vet, kanskje blir det handel også, sier han med et smil.

Det er heller ikke det eneste prosjektet Hvid-

sten har. I det gamle fjøset ligger det 25 centimeters tykke isolasjonselementer som han fant på finn.no. Planen er å lage ei materialtørke. Billig varme har han lett tilgjengelig fra flisfyringsanlegget. Med en tørke som kan holde 60-70 grader celsius, blir det god fart i tørkinga.

– Sammen med en kamerat, som også har kjøpt seg sag, har vi investert i en laftefres. I vinter skal vi gå på laftekurs. Vi skal prøve oss på å lafte en bod eller lekestue. Så får vi se hva det blir til, og om vi får det til. Jeg har et stort, oppvarmet snekkerverksted, så det kan bli en trivelig hobby i vinter. Jeg angrer ikke på at jeg leide ut jorda, som tidligere tok mye tid om sommeren. Nå kan jeg heller drive på med dette om høsten og vinteren. Som du ser, har vi stoler og bord stående her ved saga, for det er mange kamerater som liker å komme hit for å drøse og kjenne på lukta fra sagbruket, sier Jan Arne Hvidsten. ■

• Til vanlig jobber Jan Anders Austad med administrasjon på Logosol AS, men så fort det blir tid for laftekurs, forlater han jobben ved skrivebordet. Kursene holder han nært Logosols kontor på Røra, nemlig på sin egen låve.

• På Logosols laftekurs kombineres tradisjonelle verktøy med moderne maskiner.

En tålmodig laftemester

Drømmer du om å bygge et hus som holder seg i 300 år? På Logosols laftekurs lærer du deg det grunnleggende i håndverket i løpet av et todagerskurs.

– Kurset gir deg det som kreves for å starte eget lafteprosjekt. Så gjelder det å øve hjemme for å bli skikkelig flink, sier lafteren Jan Anders Austad.

Jan Anders Austad jobber til vanlig med økonomi og administrasjon på Logosol-kontoret på Røra, men når det blir tid for laftekurs, forlater han skrivebords jobben og blir kursleder. Med fast hånd og stort engasjement lærer han bort håndverket til kursdeltakere fra hele Norge.

– Lafting er en interesse som går på tvers av generasjonsgrensene. Det blir ofte en trivelig blanding av folk, og de fleste som går kurset har et spesielt byggeprosjekt som de drømmer om, sier Jan Anders Austad.

Laftekursene holder han i sin egen låve, der det er god plass for både båndsagbruket med tømmer fres, og arbeidet som vokser frem un-

der kursene. Deltakerne får prøve å sage og frese stokker, før de går videre til selve laftingen. Praksis blandes med teori når de lafter noen runder sammen, og får lære seg hvordan man bruker riktig verktøy for å lage en ekte lafteknute.

– Jeg har alltid likt å jobbe med tre, og det kjennes bra å få lære bort et håndverk som har lange tradisjoner, sier Jan Anders.

• Over hundre deltakere har lært seg kunsten å lafte på kurs hos Jan Anders Austad. Under det siste kurset ble byggingen av en gapahuk påbegynt.

• Å bygge et ekte laftehus er en fin tradisjon. Her er et eksemplar fra Jan Anders egen hage. Staburet har fått torvtak, og den naturlige innredningen gir en naturlig følelse bare tre kan skape.

SMÅSÅGAT

Smarta prylar och inspirerande projekt

FRAMTIDENS BIL BYGGS AV TRÄ

Nu satsas det på bilar tillverkade av träd från svenska skogar. Kungliga Tekniska Högskolan och de två svenska forskningsinstituten Innventia och Swerea Sicomp visade nyligen upp den första modellbilen. Bilen har ett tak tillverkat av en komposit baserad på 100 procent barrvedslignin. Lignin är en biprodukt vid pappersmassatillverkning. Det har även använts som elektrodmaterial i det batteri som också visades. "När morgondagens lätta och bränslesnåla bilar kan tillverkas av material från våra skogar innebär det förstas ett uppsving för till exempel elbilar", skriver Kungliga Tekniska Högskolan i ett pressmeddelande.

Bilar av trä kan vara en del av framtiden! Foto: KTH

Nytt höjdreord på gång

Trähusrekord med 24 våningar. Världens högsta trähus byggs just nu i Österrike, nordost om Wiens centrum. Byggnaden får 24 våningar och 74 procent av strukturen ovanför grunden kommer att vara av trä. Den nya träbyggnaden tar över högsta trähus-rekordet från Treet, bostadshuset med 14 våningar som finns i norska Bergen.

Foto: Gert Walden/Rudiger Lainer + Partner

BÖCKER

Inspirerande byggmöjligheter

25 kvadrat. Under 2014 var det premiär för attefallshusen med extra bygglovsbefriade kvadrat jämfört med friggeboden. Den här boken bjuder på inspiration för alla som funderar på ett attefallshus. Sveriges 25 främsta arkitektkontor visar unika förslag med ritningar och visualiseringar.

DESIGN

SPEGELBLOMMOR

Den norske designern Andreas Bergsaker presenterar spegeln Blossom, inspirerad av blommor som växer upp och sträcker sig mot solen. Blossom består av två speglar och en lampa, placerad på en träbricka med något förhöjda kanter. Spegelarna kan "plockas" och användas separat eller vinklas. Lampan är fäst vid brickan.

Se mer design på webbplatsen andreasbergsaker.com
Foto: Lasse Fløde

Ett kök med rustik och varm känsla. Foto: IKEA

VÅRENS KÖK I RUSTIK ASK

Våren på IKEA andas tradition och hantverk. Ett exempel är köksfronterna TORHAMN av massivt trä och askfaner. "Jag använde massivt trä i dörrarnas ram och askfaner i fyllningen, och förstärkte uttrycket med smidda handtag", berättar IKEA designern Mikael Axelsson. Hela askstammen används i tillverkningen, både det mörkare kärnvirket i mitten och den yttre ljusare splintveden. På så sätt minskas både spill och miljöpåverkan från produktionen. Varje dörr och lådfront i serien är unik tack vare askfanerets som framhäver träets ådringsmönster och olika färgnyanser.

APPAR

Mobilen, din näst bästa vän i skogen

Skogsägarens näst bästa vän i skogen är, efter hunden, numera datorn, eller telefonen. Vad man än vill göra finns det webbplatser som erbjuder enkla och vetenskapliga råd. Således minst lika bra råd som grannens eller skogskonsulentens. Vad vill du veta? Vilket trädslag du borde plantera? Hur du sköter skogen hyggessfritt? Vilken volym trädet framför dig har? Svaret finns några klick bort. Många av de här webbarna är branschsamarbeten som är gratis att använda. Lantbruksuniversitetet, Skogsforsk, Skogsstyrelsen, Skogsägarrörelsen, bolagen, Skogssällskapet, Föreningen Skogen och andra organisationer samarbetar kring många av dem. Här är några exempel:

Här hittar du skogens pärlor

Med Skogsstyrelsens webbapp kan skogsägare logga in och se all information om sin fastighet på plats ute i skogen. Även om du inte är skogsägare kan appen vara till nytta. Här redovisas värdefulla skogsområden och kulturlämningar i svenska skogar. Kartan uppdateras löpande, nu senast med kända fyndplatser för värdefulla, så kallade rödlistade arter som lever i skogen. Uppgifterna kommer från SLU:s artportal.

– Det nya är att man genom att välja ett område på kartan också kan få uppgifter om kända fyndplatser för rödlistade arter som finns i området, säger Erik Sollander, projektledare, Skogsstyrelsen.

Fisklexikon för svenska vatten

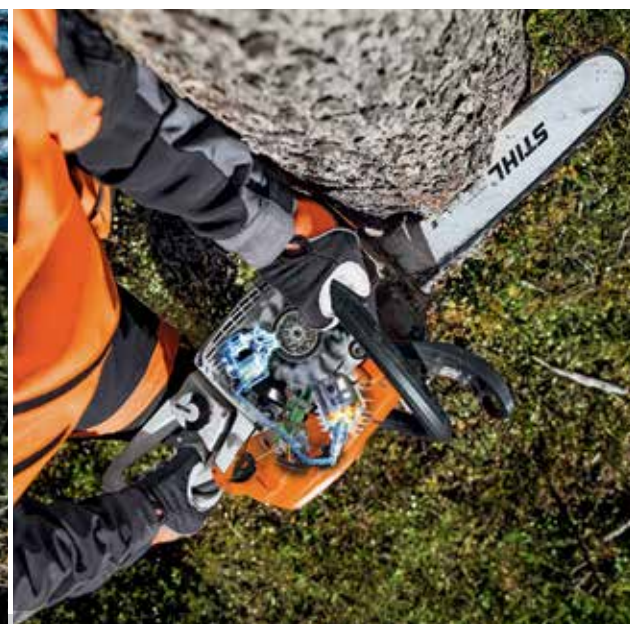
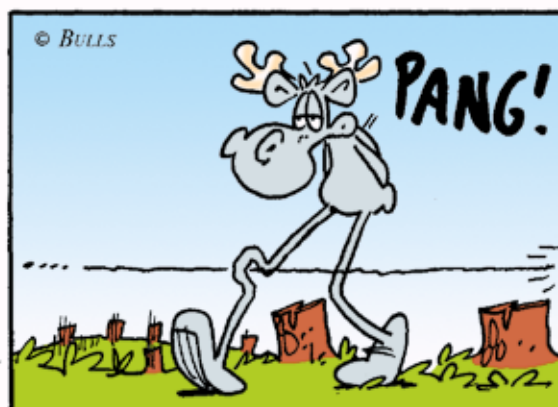
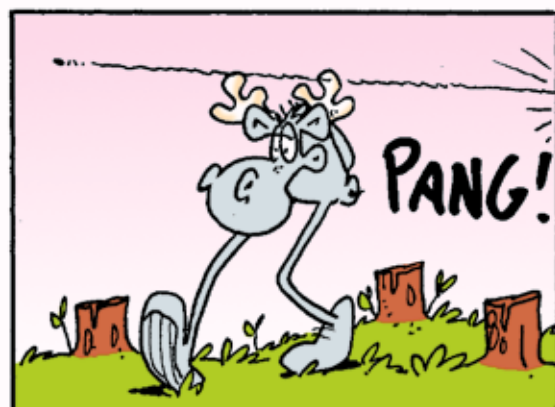
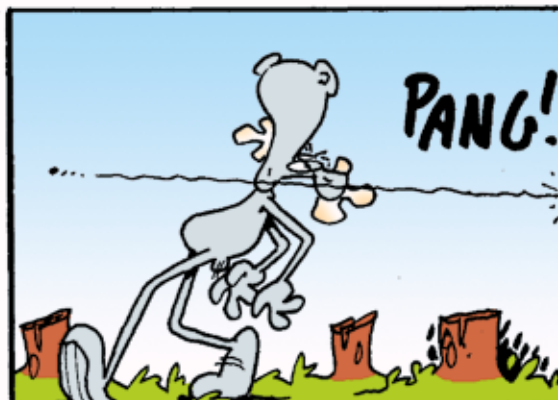
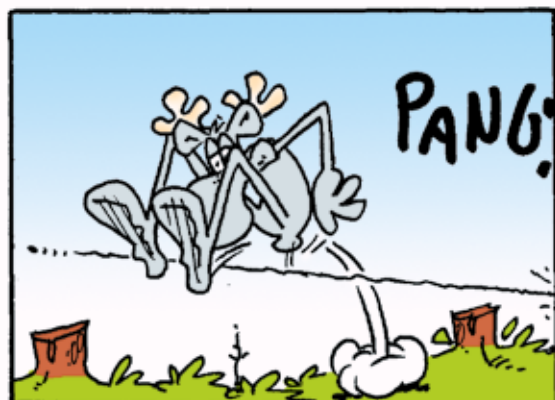
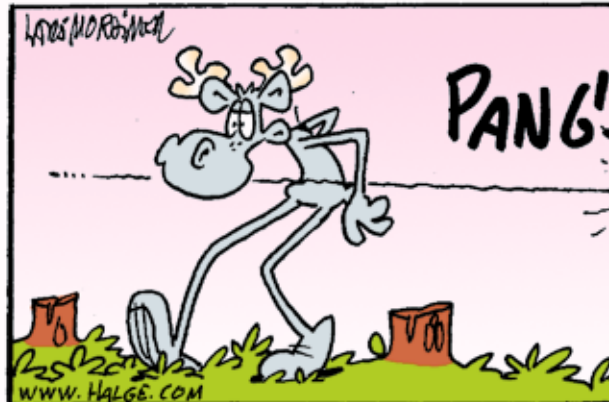
Med appen Fisknyckeln från Sportfiskarna kan du lära dig mer om fiskarter i svenska vatten. Med Fisknyckeln kan du också genom att svara på frågor få hjälp att identifiera vilken fisk du fångat. (iPhone och iPad)

SENASTE NYTT FRÅN LOGOSOL

NYHET! Hemsida i Sydkorea

Logosol finns över hela världen, senaste webbplatsen är för Sydkorea har adressen www.logosol.kr. Gör gärna ett besök och se de vackra skriftspråket!

En ännu bättre 261:a. För att du aldrig blir nöjd.

Du är proffs och har ingen anledning att kompromissa när det gäller dina verktyg. Därför har vi gjort en av världens mest älskade motorsågar ännu bättre. Nya STIHL MS 261 har fått 0,1 kW mer muskler, samtidigt som den tappat 300 g i vikt.

Resultat: en såg som hjälper dig jobba ännu snabbare med mindre ansträngning. Och som förut: elektronisk motorstyrning ger bästa effekt och ekonomi under alla förhållanden och smarta lösningar minimerar vibrationerna och maximerar driftsäkerheten. Modellen finns även med elektrisk handtagsvärmeför de kalla dagarna. Vi tror du blir nöjd med nya MS 261. I alla fall tills vi uppgraderar den nästa gång.

- 300 g lättare.
- Klassens bästa vikt-/kraftförhållande.

Keine Kompromisse – därför kan du inte köpa STIHL och VIKING var som helst.

STIHL®

KURSPROGRAM 2016

GÅ EN KURS I TRÄFÖRÄDLING

Bygg en badtunna som du får ta med dig hem. Eller lär dig hur man tillverkar fönster. Logosol har ett växande utbildningsprogram och under 2016 ger vi kurser på tre orter: i Härnösand med Berth Olsson och Lasse Granlöf, på Nordviks Naturbruksgymnasium med Leif Johansson och i Stockholm med Ulf Hedenström.

• Timring på Nordviksskolan.

Läs mer och
anmäl dig på
logosol.se

NORDVIKS NATURBRUKSGYMNASIMUM

TIMRINGSKURS

Plats: Logi och kurs på Nordvik, besök på Logosol under veckan.

Kurstid: 5 dagar (måndag-fredag)

Datum: 25-29 april (fullbokad) 16-20 maj, 20-26 augusti, 19-23 september

SÅGVERSKURS

Plats: Logi och kurs på Nordvik.

Kurstid: 2 dagar (lördag-söndag)

Datum: 30 april-1 maj, 21-22 maj

BYGGA BADTUNNA

Plats: Logi och kurs på Nordvik

Kurstid: 4 dagar

Datum: Lämna intresseanmälan

E-post: info@logosol.se

NYHET!

TRÄDGÅRDSDESIGN

Plats: Logi och kurs på Nordvik

Datum: Lämna intresseanmälan

E-post: info@logosol.se

HÄRNÖSAND

FÖNSTERKURS

Kurstid: 3 dagar

Datum: Lämna intresseanmälan

E-post: info@logosol.se

MASKINSNICKERI DEL 1 & 2

Kurstid: 1 dag

Datum: Lämna intresseanmälan

E-post: info@logosol.se

HYVLA MED PH260/PH360

Kurstid: 1 dag

Datum: Lämna intresseanmälan

E-post: info@logosol.se

STOCKHOLM

SÅGA MED SOLOSÅGEN

Kurstid: 1 dag

Datum: 9 maj, 30 maj, 29 augusti, 26 september

HYVLA MED PH260

Kurstid: 1 dag

Datum: 20 maj, 5 september

HYVLA MED SH230/SH410

Kurstid: 1 dag

Datum: 13 maj, 2 september

Höga Kusten

Vi har ett värdefullt arv att vårda. Från inland till kust. En unik, sägenfylld och orörd natur, men också ett område fullt av historia och stark framtidstro.

Vi som bor här är stolta, och vi är många som samarbetar och tror på framtiden.

Upplev en region där äventyr, avkoppling och goda smaker lyfter din vistelse. Välkommen att dela allt detta med oss!

Välkommen till Höga Kusten!